

Sindikalne skupine – temelj aktivnosti

Med letošnjimi dobitniki srebrnega odličja sindikatov Centra je tudi osnovna sindikalna organizacija TOZD Trgovina Mladinske knjige, ki jo med našimi nagrajenci predstavljamo zadnjo. V temeljni organizaciji združenega dela Trgovina MK je zaposlenih kakih 500 delavcev, prav toliko pa jih je vključenih tudi v osnovno organizacijo sindikata. V tej delovni organizaciji, ki ima več poslovalnic po vsej Sloveniji, je bil sindikat vseskozi pobudnik dobrega gospodarjenja in uveljavljanja samoupravnih odnosov v združenem delu. Po pripovedovanju Francija Markla, predsednika konference osnovnih organizacij sindikata v največji slovenski založniški hiši, si je njihov sindikat zlasti po reorganizaciji prizadeval, da bi samoupravljanje resnično postalo last delavcev, vendar se pri svojem delu še vedno srečujejo z vrsto problemov, ki jih bodo morali rešiti že v najbližji prihodnosti.

Pestro in razgibano

Več kot leto dni bo tega, kar so v Mladinski knjigi ustanovili več temeljnih organizacij in skupnosti skupnih služb ter podpisali samoupravni sporazum o njihovi združitvi v delovno organizacijo. Tako je leto januarja začela tudi TOZD Trgovina delovati kot samostojna temeljna organizacija, že poprej pa so na osnovi sklepov 8. kongresa slovenskih sindikatov v Celju ustanovili sindikalno organizacijo, na ravni delovne organizacije pa konferenco osnovnih organizacij.

»Ko smo se v sindikatu delegatsko organizirali, nam je pripovedoval Franci Markl, smo skušali samoupravljanje urediti tako, da bi omogočalo kar največ možnosti za neposredem vpliv delavcev na odločitve v kolektivu. Ne zgolj izvršni odbor in ne samo člani

naših sindikalnih odborov, torej sindikalno organizirani delavci, marveč vsi delavci so imeli in imajo na sindikalnih sestankih in na zborih možnost povedati svoja mnenja, zahteve in predloge.«

Vendar je treba ob tem pripomniti, da so v osnovni sindikalni organizaciji TOZD Trgovina Mladinske knjige dolgo iskali način, kako sindikat in samoupravo čim bolj približati slehernemu delavcu v kolektivu.

Čeprav so v teh prizadevanjih že dodobra uspeli, jih čaka še obilica dela za dosledno uveljavitev samoupravljanja.

»Še vedno smo namreč uklenjeni v spono forumskega dela, brez ovinkarjenja pove Franci Markl. »Čeprav sedaj aktivno dela v sindikatu več delavcev, kot pred leti, sloni bolj ali manj celotna aktivnost še

zmerom na članih izvršnega odbora OOS in njenih odborov za družbeno izobraževanje, za kulturno dejavnost, rekreacijo in socialne zadeve.

Za učinkovite sindikalne skupine

Sindikalsko organizacijo v TOZD Trgovina Mladinske knjige, čaka ne glede na doslej opravljeno delo, ki je bilo deležno letos tudi visokega občinskega priznanja, še precej nalog. Toliko več, ker s svojim dosedanjim delovanjem še niso docela zadovoljni.

V pogovoru nam je Jože Terdič, predsednik aktiva ZSMS TOZD Trgovina povedal, da so v njihovi temeljni organizaciji doslej premalo storili za družbeno izobraževanje, pa za uveljavitev samoupravne delavske kontrole, sindikat se še ni dovolj povezal z delegacijami sa-

moupravnih interesnih skupnosti... Skratka, dela bo več kot dovolj za vse, ki so pripravljene pomagati članom izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije in njenih odborov.

»Lani smo v našem sindikalnem delovanju uresničili kongresne zahteve o novi organiziranosti sindikatov, zato smo najprej opravili reorganizacijo sindikalnih skupin. Tako jih od prejšnjih 8 deluje zdaj dvanajst. Naše delo naj bi v bodoče torej slonelo predvsem na teh skupinah, ki štejejo od 10 do 40 članov, toda dosedaj v teh prizadevanjih še nismo popolnoma uspeli. Vemo pa, da bomo delo sindikata poživili edinole s poživitvijo sindikalnih skupin, ki pomenijo temelj celotne sindikalne aktivnosti ne samo v temeljnih organizacijah, pač pa v okviru celotne delovne skupnosti.«

Ta zavest obeh naših sobesednikov ni bila naključna, saj je dosedanja praksa v delu sindikalnih organizacij pokazala, da lahko le v sindikalnih skupinah neposredno delujejo vsi

člani sindikata. Je namreč že tako, da članstvo ravno v skupinah najlaže obravnava in rešuje probleme, posreduje predloge, zastavlja vprašanja, terja odgovore in drugo.

Vendar je to samo ena izmed številnih nalog, ki še čakajo sindikalno organizacijo v TOZD Trgovina Mladinske knjige. Upoštevajoč posebnosti v dejavnosti te temeljne organizacije, so že letos začeli razmišljati v izvršnem odboru osnovne sindikalne organizacije, kako in na kakšen način spodbuditi tudi delo ostalih osnovnih organizacij v poslovalnicah MK po Sloveniji. Predvsem mislijo na to, da bi v temeljni organizaciji Trgovina povezali vse osnovne organizacije v delegatsko sestavljeni konferenci OOS. Tako bi veliko lažje kot doslej reševali vse tiste zadeve, za katere se bodo medsebojno dogovorili in ki so skupnega pomena za sindikalno članstvo vseh poslovalnic njihove temeljne organizacije združenega dela.

I. V.

Teden solidarnosti z osvobodilnimi gibanji

Od 13. do 20. decembra je potekal pionirski teden solidarnosti z osvobodilnimi gibanji, po enotnem programu, ki je veljal za vso Jugoslavijo. Mentorji pionirskih organizacij so pripravili šolske ure in pionirjem pripovedovali o trpljenju in odločnem boju narodov Južnoafriške republike, Bližnjega Vzhoda in Čila, za osnovne človeške pravice. Prodajali so tudi nalepke in značke in na ta način zbirali sredstva za pomoč šolarjem teh dežel. Poslali jim bodo šolske torbice s tehničnim priborom, zdravila ali tisto, kar najbolj potrebujejo.

Od 20. do 26. decembra pa bo potekal teden solidarnosti z osvobodilnimi gibanji tudi v jugoslovanskem merilu, saj je to v skladu z jugoslovansko zunanjo politiko, v organizacijah združenega dela. Delovne organizacije bodo v dnevne informacije in sestanke vključile pojasnila in kratka predavanja o namenu tedna solidarnosti. Informirali bodo delavce o borbi narodov Zimbabve, Namibije, Južnoafriške republike, Palestine in Čila. Istočasno bo stekla akcija prodaje značk in nalepk.

Konferenca ZSMS občine Ljubljana-Center bo v sodelovanju z drugimi dejavniki v občini in mladino pobratene Reke, pripravila v domu TSS v Ljubljani prireditve, posvečeno osvobodilnemu boju Palestine.

Pionirji pa se bodo z nastopi vključili zlasti v prireditve, ki naj bi jih v zvezi s tednom solidarnosti z osvobodilnimi gibanji in pozneje organizirale tudi posamezne krajevne skupnosti.

Pozivamo Ljubljance, naj kupujejo značke in nalepke in s tem pokažejo svojo solidarnost z osvobodilnimi gibanji po svetu.

ALENKA VILFAN

Prihodnost Stare Ljubljane

V tajništvu krajevne skupnosti Stara Ljubljana smo se s tovarišem Mihom Kapeletom, tajnikom sveta krajevne skupnosti, pogovarjali o nekaterih posebnostih tega predela naše občine in o smeri razvoja v sledečem petletnem obdobju.

»Krajevna skupnost obsega predvsem področje starega mestnega jedra. Od tod tudi njeno ime. Velik del zgradb je zelo starih, najstarejše so bile zgrajene celo v 14. in 15. stoletju. Na območju krajevne skupnosti stoji tudi največja znamenitost Ljubljane in obenem največji spomenik naše nemarnosti – Ljubljanski grad. Razumljivo je torej, da je večji del zgradb v naši krajevni skupnosti pod spomeniškim varstvom.

Hiše so stare in dotrajane. Poseben problem so na primer podstrešja, saj ponekod strešna konstrukcija čaka le še dobro mero snega, pa se bo zrušila. Prav tako je kanalizacija podedovana še od srednjeveške Ljubljane in danes niti zdaleč ne ustreza kolikortoliko sodobnim zahtevam. Enako je z električnim omrežjem in s stanovanji. Vsaka rekonstrukcija ali temeljitejša obnova pa bi zahtevala ogromna sredstva. Odbor za prenavo pri mestni samoupravni stanovanjski skupnosti je spoznal, da je to pravzaprav mestni problem. Samoupravna stanovanjska skupnost sedaj najema kredit v znesku dve milijardi starih dinarjev za investicijsko vzdrževanje hiš, vendar je to dolgoročni program. V naslednjih

petih letih pa je predvidena prenovitev nekaj najbolj dotrajanih hiš, kar pa je pravzaprav le kaplja v morje.

Naša tiha želja je, da postane Stara Ljubljana turistični del mesta. Staro mestno jedro že sedaj privlači mnoge tujece, ki potujejo skozi Ljubljano. V načrtu imamo, da bomo celoten predel zaprli za motorni promet. Nekaj ulic je že zaprtih. Opažamo, da so si jih Ljubljanci prisvojili kot dobrodošla sprehajališča. Mnoge hiše so tako grajene, da je v pritličjih možno urediti različne lokale. V poštev pridejo predvsem obrtne in uslužnostne dejavnosti ter gostinski lokali. Tako imamo trenutno registriranih 167 obrtnikov, bodisi zlatarjev, urarjev, fotograf, frizerjev in mnoge druge drobne obrtnike. Primanjkuje pa predvsem elektro in vodovodnih instalaterjev. Prav tako je na območju krajevne skupnosti kar precejšnje število gostinskih lokalov, v naslednjih petih letih pa se jih bo odprlo še nekaj. Vzrok tiči, tako menimo, predvsem v posebnem vzdušju, ki ga nudi staro mestno jedro.

Vsi lokali, ki jih damo v najem, imajo točno določeno namembnost. To določa občinska skupščina skupaj s svetom krajevne skupnosti. Namembnost lokalov pa mora obvezno potrditi tudi Zavod za spomeniško varstvo. Brez njegovega soglasja lokalov ne moremo izdati v najem. Prav tako da zavod soglasje k notranji ureditvi lokalov. Najemnik lokalov je

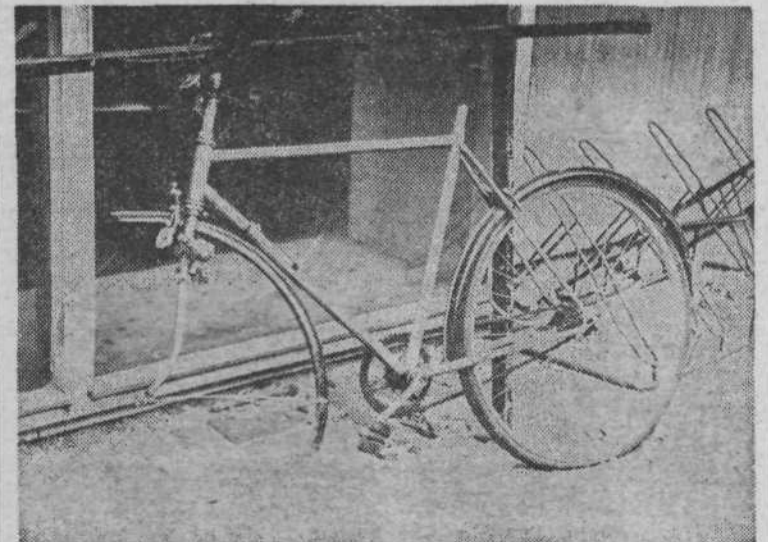
dolžan prispevati k vzdrževanju hiše, v kateri je lokal. Zanimivo je, da trenutno obstaja veliko povpraševanje po ateljejih. Ti so običajno na podstrešjih. Najemnik ateljeja tako uredi praktično celotno podstrešje.

Urediti moramo tudi stanovanjske probleme. Mnogo ljudi stanuje v neprimernih prostorih, ki niso niti sanitarno niti higiensko zadovoljivo urejeni. Tako nameravamo preseeliti približno 1300 ljudi v primerne prostore. Prav tako nameravamo izprazniti večino za lokale primernih pritličij. Tako bi dobili dosti hiš s poslovnimi prostori do prvega nadstropja. Seveda pričakujemo, da bodo organizacije in posamezniki, ki bodo te prostore uporabljali, tudi primerno uredili in če bo potrebno tudi sanirali objekte. V bodočnosti pa upamo, da se bo večina hiš obenem s preureditvijo priključila tudi na toplovodno omrežje in na plinovod, ki se bo napeljal tudi na Ljubljanski grad.

Upamo, da bomo naše načrte uspeli uresničiti. Morda to ne bo ravno v desetih letih. Verjetno bo trajalo dalj časa. Vendar se zavedamo, da lahko le na tak način krajevna skupnost Stara Ljubljana doživi preporod. Mestno jedro ne sme umreti, ne sme postati kup ruševin, ki bi bil vsem v napoto. Postati mora živ spomenik, kraj, kjer se bodo lahko tuji seznanili s preteklostjo in tudi s sedanostjo našega mesta. Postati pa mora tudi območje, kjer se bomo lahko sprehodili, ne da bi nas ovirali avtomobili, in tudi kraj, kjer bodo naše svoj prostor delavnice, gostilnice in kavarnice, skratka postati mora kraj, ki ne bo le turistično zanimiv, temveč tudi primeren za sprehod in oddih. Priznati morate, da Ljubljana nekaj takega tudi potrebuje.»

BOGDAN JUGOVIČ

Rezervni deli

Objektiv kamere je ujel motiv na Kopitarjevi ulici. »Varno« priklenjeno kolo čaka gospodarja, medtem pa ga je srečal nepridiprav, ki si je očitno zaželel brezplačnih rezervnih delov za svojega jeklene konjička na dveh kolesih.

Foto: Andrej Selan